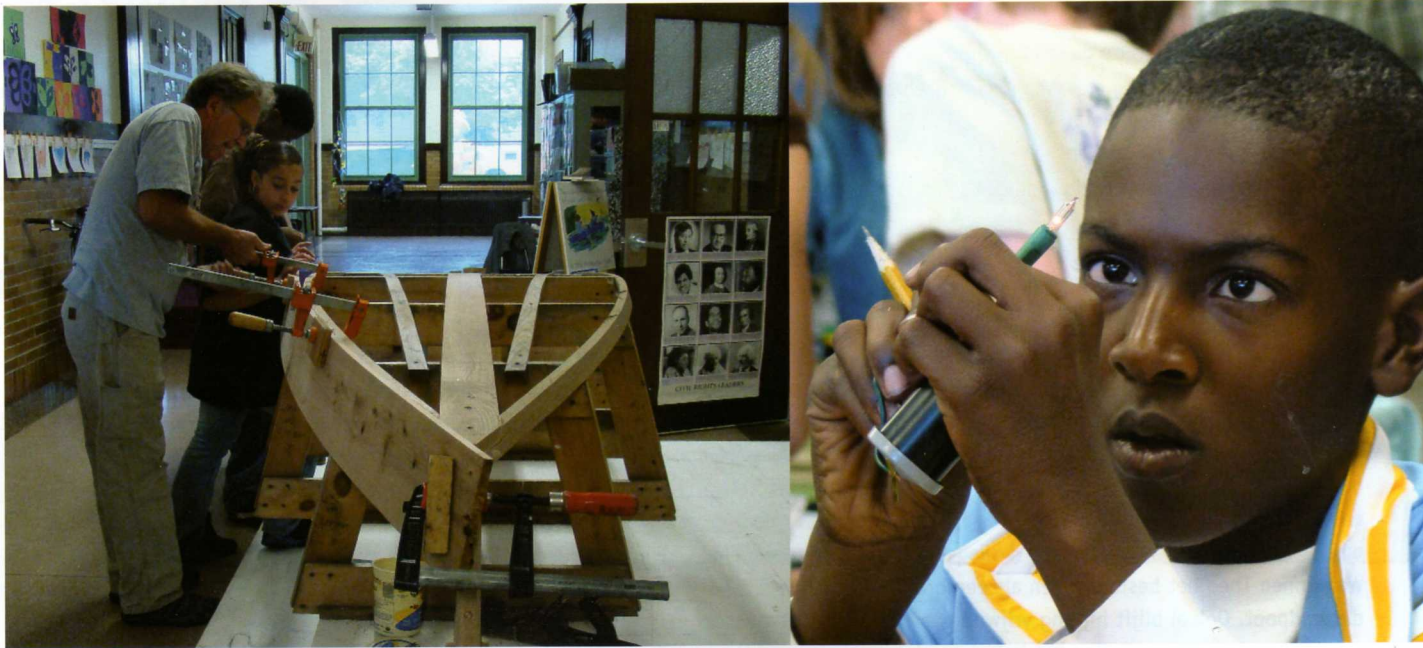

Essential Schools: terug naar de kern van het

Op *Essential Schools* in Amerika vinden leerlingen leren leuk, ze presteren goed en allemaal halen ze de eindstreep. Deze scholen kennen geen vast model maar werken volgens een tiental principes. Twee daarvan zijn heel belangrijk: de leerkrachten geven op een zeer persoonlijke manier les en ze leren hun leerlingen nadenken. Beleidsmedewerker Merlijn Wentzel ging bij een paar scholen op bezoek en was zeer onder de indruk.

Begin jaren tachtig onderzocht Ted Sizer het Amerikaanse schoolsysteem. Daaruit kwam een treurig beeld naar voren: grote anonieme scholen, verveling, apathie en een hoge schooluitval. Wat daaraan te doen? Hij ging terug naar de kern van het leren. Doen wat echt belangrijk is en de rest weglaten. In 1985 richtte Sizer de *Coalition of Essential Schools* op en introduceerde tien basisprincipes. Samen met schoolleiders bouwde hij aan scholen waar kinderen graag wilden leren. Deborah Meier ging in East Harlem (New York) aan de slag en wist ook hier een klimaat te scheppen waardoor kinderen graag naar school gingen

en ouders zich betrokken voelden bij het onderwijs. Verspreid over heel Amerika werken nu zo'n 1500 scholen volgens de basisprincipes van Ted Sizer. Merlijn Wentzel bezocht drie *Essential Schools*: de Mission Hill Elementary School en de Parker High School in Boston en de Odyssey School in Denver. Wat haar met meest trof was 'de kick van het leren'. "Opvallend is de enorme concentratie bij de leerlingen en het plezier om te leren. Leren is hier leuk en spannend. De leerkrachten op deze scholen weten bij alle leerlingen, ongeacht leeftijd, sociale klasse of opleidingsniveau, een enorme drive om te

leren op te wekken. Ze helpen hun leerlingen het maximale uit zichzelf te halen."

Drijven of zinken

Mission Hill Elementary School is gehuisvest in een oude middelbare school. Grote hoge ruimtes, die desondanks op een huiselijke manier zijn ingericht. Bijna nergens is gewoon schoolmeubilair te vinden. Wel huiskamertafels, lage banken, een groot kleed op de grond en volle muren. De sfeer is zeer relaxed. Kinderen liggen hier en daar op de grond te lezen. Ze zijn zeer geconcentreerd bezig. De klassen tellen gemiddeld zo'n twintig leerlingen. Dat is een bewuste keuze om zo persoonlijk mogelijk les te kunnen geven.

Kinderen van vijf jaar krijgen de opdracht om uit te zoeken of een pompoen drijft of zinkt. De leerkracht wil ook weten wat het gewicht en de omvang is. Geen makkelijke taak voor vijfjarigen. Eerst zetten ze hun voorspellingen over de omvang en het gewicht op papier. Daarna gaan ze zelf aan de slag met meten en wegen. Wentzel: "Je zag de kinderen argumenteren en elkaar helpen

